

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 13. októbra 2022 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 86/653/EHS – Článok 7 ods. 1 písm. b) – Samostatní obchodní zástupcovia – Transakcia uzavretá s treťou osobou, ktorú predtým obchodný zástupca získal za zákazníka – Odmena – Kogentná alebo dispozičná povaha práva obchodného zástupcu na províziu“

Vo veci C-64/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) zo 17. septembra 2020 a doručený Súdnemu dvoru 2. februára 2021, ktorý súvisí s konaním:

Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k.

proti

Bank Handlowy w Warszawie S.A.,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), sudcovia N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra a M. Gavalec,

generálna advokátka: T. Ćapeta,

tajomník: M. Siekierzyńska, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 23. marca 2022,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k., v zastúpení: M. Skrycki, advokat, a A. Springer, radca prawny,
- Bank Handlowy w Warszawie S.A., v zastúpení: G. Pietras a M. Rzepka, advokaci,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna a S. Żyrek, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: poľština.

- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, U. Bartl, J. Heitz a M. Hellmann, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Pucciariello, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Armati, S. L. Kalèda a B. Sasinowska, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 9. júna 2022,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 ods. 1 písm. b) smernice Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (Ú. v. ES L 382, 1986, s. 17; Mim. vyd. 06/001, s. 177).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k. a Bank Handlowy w Warszawie S.A. (ďalej len „Bank Handlowy“) vo veci poskytnutia informácií nevyhnutných na to, aby táto prvá uvedená spoločnosť mohla určiť výšku provízie, ktorú mala dostať v súvislosti so zmluvami, ktoré uzatvorila Bank Handlowy so zákazníkmi, ktorých predtým získala prostredníctvom spoločnosti Rigall Arteria Management.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Druhé a tretie odôvodnenie smernice 86/653 znejú takto:

„Keďže navyše rozdiely v štátnych zákonoch, ktoré sa týkajú obchodného zastúpenia podstatne ovplyvňujú podmienky súťaže a výkon tejto činnosti v rámci spoločenstva a sú určujúce jednak na ochranu obchodných agentov *vis-a-vis* tým, ktorých zastupujú a aj na ochranu obchodných transakcií [a poškodzujú úroveň ochrany obchodných zástupcov v ich vzťahoch s tými, ktorých zastupujú, ako aj bezpečnosť obchodných transakcií – *neoficiálny preklad*]; keďže okrem toho tieto rozdiely sú také, že podstatne bránia uzatváraniu, výkonu a prevádzkovaniu kontraktov obchodného zastúpenia, kde zastúpení a obchodní zástupcovia sú usadení v [rôznych – *neoficiálny preklad*] členských štátoch;

keďže obchod s tovarom medzi členskými štátmi sa má uskutočňovať za podmienok, ktoré sú podobné jednotnému trhu a v tomto dôsledku je potrebná aproximácia právnych systémov členských štátov v rozsahu potrebnom na správne fungovanie spoločného trhu; keďže v tomto ohľade pravidlá, ktoré sa týkajú konfliktu zákonov neodstránia nekonzistenciu vo vzťahu k uvedenému obchodnému zastúpeniu ani v prípade[,] ak by boli jednotné a preto navrhnutá harmonizácia týchto pravidiel je nevyhnutná nehladiac na ich existenciu.“

4 Podľa článku 1 ods. 2 tejto smernice:

„Na účely tejto smernice, ‚obchodný zástupca‘ znamená samostatne zárobkovo činného sprostredkovateľa, ktorý má trvalé oprávnenie dojednávať predaj alebo nákup tovaru v mene a na účet inej osoby, ktorá sa ďalej nazýva ‚zastúpený‘ alebo dojednať a uzatvoriť takéto právne úkony na účet a menom zastúpeného.“

5 Kapitola III uvedenej smernice je nazvaná „Odmeňovanie“. Obsahuje články 6 až 12. Prvý z týchto článkov stanovuje:

„1. V prípade, že neexistuje dohoda o odplate medzi stranami a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie kogentných ustanovení členských štátov, ktoré sa týkajú výšky odplaty, obchodný zástupca má právo na odplatu, ktorá je obvyklá pre obchodných zástupcov obstarávajúcich tovar, ktorý je predmetom zastupiteľskej zmluvy, v mieste kde obchodný zástupca vykonáva svoju činnosť. Pokiaľ neexistuje takáto bežná prax, obchodný zástupca má nárok na primeranú odplatu s ohľadom na všetky aspekty transakcie.

2. Akákoľvek časť odplaty, ktorá závisí od počtu alebo finančného objemu obchodnej transakcie[,] sa v zmysle tejto smernice bude považovať za províziu.

3. Články 7 až 12 sa neuplatnia, ak obchodný zástupca nie je ani čiastočne odmeňovaný formou provízie.“

6 Článok 7 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„1. Obchodný zástupca má nárok na províziu z obchodných transakcií uzatvorených počas platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení:

a) ak sa transakcia uzatvorila v dôsledku jeho činnosti
alebo

b) sa transakcia uzatvorila treťou stranou, ktorú obchodný zástupca predtým získal za zákazníka pre transakciu rovnakého druhu.“

7 Článok 10 smernice 86/653 stanovuje:

„1. Provízia je splatná, ak nastane aspoň jedna z nasledovných okolností:

a) zastúpený uskutočnil transakciu alebo

b) zastúpený mal podľa dohody s treťou stranou uskutočniť transakciu alebo

c) tretia osoba uskutočnila transakciu.

2. Provízia sa stáva splatnou najneskôr vtedy, keď tretia osoba uskutočnila svoju časť transakcie alebo mala tak urobiť, ak zastúpený uskutočnil svoju časť transakcie tak, ako mal.

3. Provízia sa má zaplatiť najneskôr posledný deň mesiaca nasledujúceho po štvrtroku v ktorom sa stala splatnou.

4. Od ustanovení odsekov 2 a 3 sa nemožno odchýliť dohodou v neprospech obchodného zástupcu.“

8 Článok 11 tejto smernice znie takto:

„1. Nárok na províziu môže zaniknúť, iba ak:

– je ustanovené, že zmluva medzi treťou stranou a zastúpeným sa nerealizuje a

a

– že sa tak nestalo vinou zastúpeného.

2. Obchodný zástupca zaplatenú províziu vráti, ak nárok na ňu zanikol.

3. Od ustanovení odseku 1 sa nemožno odchýliť dohodou v neprospech obchodného zástupcu.“

9 Podľa článku 12 uvedenej smernice:

„1. Zastúpený poskytne svojmu obchodnému zástupcovi výkaz o provízii, ktorá mu patrí najneskôr posledný deň mesiaca nasledujúceho po štvrtroku v ktorom sa provízia stala splatnou. Tento výkaz má obsahovať hlavné zložky použité pri výpočte výšky provízie.

2. Obchodný zástupca má nárok požadovať, aby mu boli poskytnuté všetky informácie, najmä výňatky z dokladov, ktoré má zastúpený k dispozícii a ktoré obchodný zástupca potrebuje, aby si overil výšku provízie, ktorá mu patrí.

3. Od ustanovení odseku 1 a 2 sa nemožno odchýliť dohodou v neprospech obchodného zástupcu.

...“

Poľské právo

10 Článok 7 ods. 1 smernice 86/653 bol do poľského práva prebratý prostredníctvom § 761 ods. 1 ustawa – Kodeks cywilny (zákon o Občianskom zákonníku) z 23. apríla 1964 (Dz. U. z roku 2019, položka 1145) (ďalej len „Občiansky zákonník“). Podľa tohto ustanovenia:

„Obchodný zástupca môže požadovať províziu za zmluvy uzavreté počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení, ak boli uzavreté v dôsledku jeho činnosti alebo ak boli uzavreté so zákazníkmi, ktorých predtým získal obchodný zástupca pre rovnaký typ zmlúv.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

11 Rigall Arteria Management a Bank Handlowy boli od 1. júna 1999 do 30. júna 2015 viazané zmluvami o obchodnom zastúpení. Posledná z týchto zmlúv mala formu rámcovej zmluvy, doplnenej jednotlivými zmluvami o obchodnom zastúpení. Zmluvy uzavreté medzi účastníkmi konania vo veci samej sa týkali výkonu činnosti finančného sprostredkovania, vrátane

sprostredkovania pri výkone vedľajších a propagačných činností súvisiacich so službami a nadobúdaním kreditných kariet, ako aj iných finančných služieb, ktoré ponúkala Bank Handlowy.

- 12 Tieto zmluvy spresňovali spôsob odmeňovania obchodného zástupcu a ukladali najmä jej výpočet podľa počtu uzavretých zmlúv. Vo väčšine prípadov išlo o stanovenú sumu, účtovanú za každú vydanú kreditnú kartu alebo každú kladne vybavenú žiadosť o úver. Žiadna z týchto zmlúv nedefinovala inú formu odmeny vo forme provízie, než je tá, ktorá bola splatná vzhľadom na zmluvy uzatvorené priamo činnosťou obchodného zástupcu. Okrem toho po ukončení zmluvy o obchodnom zastúpení mal obchodný zástupca nárok na kompenzačný príspevok, ktorého výška bola stanovená v zmluve. Táto zmluva tiež uvádzala, že touto sumou sa vyčerpáva celý kompenzačný príspevok, na ktorý mal obchodný zástupca nárok.
- 13 Po tom, čo Bank Handlowy 17. decembra 2014 vypovedala rámcovú zmluvu, ju Rigall Arteria Management požiadala o poskytnutie informácií o provízii, ktorú mala dostať od 1. júna 1999 do 31. januára 2015. V odpovedi na opakované žiadosti Bank Handlowy uviedla, že dovtedy poskytnuté informácie zodpovedali celkovej odmene dlžnej vzhľadom na uzavreté zmluvy o obchodnom zastúpení a že v dôsledku toho neexistuje žiadny dôvod na poskytnutie ďalších informácií. Bank Handlowy okrem toho tvrdila, že na požadované informácie sa vzťahuje bankové tajomstvo.
- 14 Rigall Arteria Management sa vzhľadom na toto zamietnutie obrátila na Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava, Poľsko) s návrhom na sprístupnenie informácií potrebných na výpočet sumy provízie dlžnej za dobu trvania zmluvy.
- 15 Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava) zamietol žalobu rozsudkom z 20. júna 2016 z dôvodu, že vyhlásenia, ktoré zastúpený predložil počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení, boli úplné a obchodný zástupca nevyslovil námietky voči výške provízie, ktorú vypočítal. Tento súd sa tiež domnieval, že zo znenia zmlúv medzi účastníkmi konania nevyplývalo, že obchodný zástupca má právo požadovať provízie zo zmlúv, ktoré banka uzavrela so zákazníkmi, ktorých za zákazníkov predtým získal obchodný zástupca. Potvrdila tiež stanovisko spoločnosti Bank Handlowy, podľa ktorého časť informácií požadovaných obchodným zástupcom spadá pod bankové tajomstvo.
- 16 Sąd Apelacyjny w Warszawie (Odvolací súd Varšava, Poľsko) rozsudkom z 28. februára 2018 zamietol odvolanie podané spoločnosťou Rigall Arteria Management. Potvrdil podstatu argumentácie prvostupňového súdu. Okrem toho usúdil, že žaloba spoločnosti Rigall Arteria Management bola dôvodná len v rozsahu, v akom obchodný zástupca mohol byť oprávnený požadovať vyplatenie druhu odmeny, na ktorý sa vzťahujú požadované informácie. Odvolací súd sa domnieval, že za okolností prejednávanej veci takáto situácia nenastala.
- 17 Sąd Apelacyjny w Warszawie (Odvolací súd Varšava) zastáva názor, že odmena na základe zmlúv uzavretých so zákazníkmi, ktorých ako zákazníkov predtým získal obchodný zástupca v súlade s § 761 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je zakotvená v dispozitívnej právnej úprave. Podľa tohto súdu pritom z toho, že táto forma provízie nebola uvedená v texte zmluvy, ako aj zo správania účastníkov konania v priebehu plnenia zmluvy vyplýva, že títo účastníci implicitne vylúčili nárok obchodného zástupcu na dotknutú províziu.

- 18 Rigall Arteria Management podala proti rozsudku Sąd Apelacyjny w Warszawie (Odvolací súd Varšava) kasačný opravný prostriedok na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko), ktorý v tejto veci podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 19 Pred týmto posledným uvedeným súdom Rigall Arteria Management uviedla medzi dôvodmi uvedenými na podporu svojho kasačného opravného prostriedku porušenie § 761 ods. 1 Občianskeho zákonníka vykladaného v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653 v rozsahu, v akom sa toto ustanovenie považovalo za dispozitívne. Podľa spoločnosti Rigall Arteria Management nemôže byť právna norma vyplývajúca z tohto ustanovenia vylúčená zmluvou o zastúpení v neprospech obchodného zástupcu. Vo svojej odpovedi na kasačný opravný prostriedok Bank Handlowy spochybnila toto tvrdenie, pričom sa vyslovila v prospech úplne dispozitívneho charakteru § 761 ods. 1 Občianskeho zákonníka.
- 20 Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) má pochybnosti, pokiaľ ide o výklad článku 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653. Na jednej strane znenie ustanovení tejto smernice by mohlo naznačovať, že ich dispozitívny charakter je vylúčený len pre tie ustanovenia, ktoré to výslovne uvádzajú. Na druhej strane cieľ uvedenej smernice, ktorým je ochrana obchodného zástupcu, podľa neho nasvedčuje, že by sa mala vykladať ako celok spôsobom, ktorý bráni akejkoľvek zmluvnej zmene na úkor práv priznaných obchodnému zástupcovi.
- 21 Okrem toho článku 7 až 12 tej istej smernice podľa neho zavádzajú koherentný a „uzavretý“ systém ustanovení o odmeňovaní obchodného zástupcu, ktorý možno zrušiť len ako celok a nahradiť iným režimom zavedeným samotnými účastníkmi. Tieto ustanovenia tak podľa neho umožňujú jedine nahradiť systém provízií iným systémom odmeňovania obchodného zástupcu, a nie vylúčiť z neho niektoré konkrétne prvky.
- 22 Záver, podľa ktorého nárok na províziu podľa článku 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653 nemožno vylúčiť alebo zmeniť v neprospech obchodného zástupcu, má byť tiež presvedčivý z funkčného hľadiska vzhľadom na praktickú nemožnosť obchodných zástupcov dojednávať zmluvy jednostranne vypracované zastúpenými.
- 23 Za týchto okolností Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 7 ods. 1 písm. b) [smernice 86/653] s ohľadom na jeho znenie a cieľ vykladať tak, že priznáva samostatnému obchodnému zástupcovi absolútny nárok na províziu zo zmluvy uzavretej počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení s treťou osobou, ktorú už predtým získal za zákazníka v súvislosti s transakciou rovnakého druhu, alebo možno tento nárok v zmluve vylúčiť?“

O právomoci Súdneho dvora

- 24 Najskôr treba uviesť, že zmluva, o ktorú ide vo veci samej, sa týka predaja finančných služieb. Tento druh zmlúv však nepatrí do pôsobnosti smernice 86/653, ktorá sa podľa definície pojmu „obchodný zástupca“ uvedenej v jej článku 1 ods. 2 uplatní len na obchodných zástupcov trvalo oprávnených buď len dojednávať nákup alebo predaj tovaru, alebo dojednávať aj uzatvárať jeho nákup a predaj.

- 25 Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že pokiaľ vnútroštátna právna úprava prispôsobí riešenie situácií, ktoré sú čisto vnútornou záležitosťou, riešeniam upraveným právom Únie, a to najmä s cieľom predísť výskytu diskriminácie vlastných štátnych príslušníkov či prípadného skreslenia hospodárskej súťaže alebo s cieľom zabezpečiť jednotný postup v porovnateľných situáciách, existuje jasný záujem na tom, aby sa s cieľom predísť budúcim rozdielom vo výklade vykladali ustanovenia alebo pojmy prebraté z práva Únie jednotným spôsobom bez ohľadu na podmienky, za ktorých sa majú uplatniť (rozsudok zo 17. mája 2017, ERGO Poistovňa, C-48/16, EU:C:2017:377, bod 29 a citovaná judikatúra).
- 26 V tejto súvislosti z informácií predložených vnútroštátnym súdom v odpovedi na žiadosť Súdneho dvora o vysvetlenie vyplýva, že pri prebratí smernice 86/653 do vnútroštátneho práva poľský zákonodarcu definoval zmluvu o obchodnom zastúpení bez odkazu na predaj alebo nákup tovaru, čím vyjadril svoj zámer jednotne zaobchádzať so zmluvami o obchodnom zastúpení týkajúcimi sa predaja alebo nákupu tovaru a tými, ktoré sa týkajú predaja alebo nákupu služieb.
- 27 Preto treba konštatovať, že Súdny dvor má právomoc rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

O prejudiciálnej otázke

- 28 Svojou jedinou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653 vykladať v tom zmysle, že sa nemožno zmluvne odchýliť od práva, ktoré toto ustanovenie priznáva samostatnému obchodnému zástupcovi, získať províziu za transakciu uzavretú počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení s treťou osobou, ktorú tento obchodný zástupca predtým získal za zákazníka pre transakcie rovnakého druhu.
- 29 Podľa článku 7 ods. 1 smernice 86/653 má obchodný zástupca nárok na províziu v prípade obchodnej transakcie uzavretej počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení, ak sa transakcia uzatvorila v dôsledku jeho činnosti alebo ak bola transakcia uzavretá s treťou osobou, ktorú predtým získal za zákazníka pre transakcie rovnakého druhu.
- 30 Ako uviedla generálna advokátka v bode 45 svojich návrhov, znenie tohto ustanovenia použitím spojky „alebo“ naznačuje, že normotvorca Únie zamýšľal poskytnúť zmluvným stranám možnosť voľby. Z tohto znenia však nemožno vyvodiť dispozitívny alebo kogentný charakter tohto ustanovenia.
- 31 Keďže kogentná povaha článku 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653 nie je výslovne uvedená ani v článku 7 tejto smernice, ani v jej iných ustanoveniach, treba pri jeho výklade zohľadniť kontext, ktorého je súčasťou, a ciele sledované uvedenou smernicou. Prvky dôležité pre jeho výklad môže tiež odhaliť vývoj tohto ustanovenia [pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne Aalter a Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, bod 37].
- 32 Pokiaľ ide v prvom rade o kontext uvedeného ustanovenia, zo všeobecnej štruktúry smernice 86/653 vyplýva, že ak nie je možné odchýliť sa od jedného z jej ustanovení, normotvorca Únie to uviedol. Je to tak okrem iného v prípade článku 10 ods. 4, článku 11 ods. 3, alebo článku 12 ods. 3 tejto smernice 86/653, ktoré sú rovnako ako článok 7 uvedenej smernice súčasťou kapitoly III tej istej smernice, týkajúcej sa odmeny obchodného zástupcu.

- 33 Okrem toho, hoci článok 6 tretí odsek smernice 86/653 môže pri výklade *a contrario* naznačovať, že vyplatenie provízie obchodnému zástupcovi v celom rozsahu alebo sčasti nevyhnutne vedie k uplatniteľnosti článkov 7 až 12 tejto smernice, z článku 6 prvého odseku uvedenej smernice predsa len vyplýva, že výška odmeny obchodného zástupcu závisí v prvom rade od dohody zmluvných strán. Zo systematického výkladu článku 6 smernice 86/653 teda vyplýva, že ak by sa chcel normotvorca Únie odchýliť od zásady uvedenej v prvom odseku tohto ustanovenia v jednom z nasledujúcich odsekov, uviedol by to výslovne.
- 34 Pokiaľ ide následne o ciele sledované smernicou 86/653, treba pripomenúť, že ako vyplýva z jej druhého a tretieho odôvodnenia, jej cieľom je ochrana obchodných zástupcov v ich vzťahoch so zastúpenými, podpora bezpečnosti obchodných operácií a uľahčenie obchodu s tovarom medzi členskými štátmi prostredníctvom aproximácie právnych poriadkov týchto štátov v oblasti obchodného zastupovania (rozsudky z 23. marca 2006, Honyvem Informazioni Commerciali, C-465/04, EU:C:2006:199, bod 19, a zo 16. februára 2017, Agro Foreign Trade & Agency, C-507/15, EU:C:2017:129, bod 29).
- 35 V tejto súvislosti však treba uviesť, že výklad článku 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653, ktorý by mu priznal kogentný obsah, by nevyhnutne nevedol k zvýšenej ochrane obchodných zástupcov. Ako totiž vysvetlila generálna advokátka v bode 66 svojich návrhov, nemožno vylúčiť, že za takýchto okolností by niektorí zastúpení kompenzovali náklady na províziu, ktorá by bola nevyhnutne splatná za transakciu uzavretú počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení s treťou osobou, ktorú obchodný zástupca predtým získal za zákazníka pre transakcie rovnakého druhu, znížením sadzby základnej provízie, obmedzením alebo vylúčením náhrady výdavkov, ktoré sa predtým nahrádzali, alebo iných prvkov odmeny, alebo dokonca vzdaním sa obnovenia zmluvného vzťahu s obchodným zástupcom.
- 36 Tento výklad napokon potvrdzuje aj vývoj smernice 86/653. Z návrhu smernice Rady o koordinácii právnych predpisov členských štátov o (samostatných) obchodných zástupcoch [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 13, 1977, s. 2) totiž vyplýva, že Európska komisia pôvodne navrhla, aby ustanovenia, od ktorých sa zmluvné strany nemôžu odchýliť, boli uvedené v rámci jedného a toho istého článku, a to článku 35 tohto návrhu. Hoci ustanovenie zodpovedajúce článku 7 ods. 1 tejto smernice sa nachádzalo na tomto zozname, následne bolo z neho vyňaté. Okrem toho, hoci normotvorca Únie napokon upustil od samotnej zásady jednotného zoznamu v prospech zákazu odchýlok pre jednotlivé prípady, normotvorca Únie neprijal toto riešenie v prípade článku 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653.
- 37 Ako uviedla generálna advokátka v bode 75 svojich návrhov, vyňatie ustanovenia zodpovedajúceho článku 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653 z vyššie uvedeného zoznamu kogentných ustanovení, nachádzajúceho sa v článku 35 návrhu smernice uvedeného v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, ako aj voľba spresniť článok po článku kogentný alebo dispozitívny obsah ustanovení smernice 86/653 potvrdzujú vzhľadom na chýbajúce výslovné uvedenie v tomto zmysle v článku 7 ods. 1 písm. b) tejto smernice dispozitívnu povahu tohto ustanovenia.
- 38 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 7 ods. 1 písm. b) smernice 86/653 sa má vykladať v tom zmysle, že sa možno zmluvne odchýliť od práva, ktoré toto ustanovenie priznáva nezávislému obchodnému zástupcovi, získať províziu za transakciu uzavretú počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení s treťou osobou, ktorú tento obchodný zástupca predtým získal za zákazníka pre transakcie rovnakého druhu.

O trovách

- 39 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 7 ods. 1 písm. b) smernice Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov

sa má vykladať v tom zmysle, že:

sa možno zmluvne odchýliť od práva, ktoré toto ustanovenie priznáva samostatnému obchodnému zástupcovi, získať províziu za transakciu uzavretú počas trvania zmluvy o obchodnom zastúpení s tretou osobou, ktorú tento obchodný zástupca predtým získal za zákazníka pre transakcie rovnakého druhu.

Podpisy